

Toelichting waardebeoordeling runderen bij wolvenschade

september 2024

1. Inleiding

In deze 'Toelichting waardebeoordeling' staat hoe gehouden runderen worden gewaardeerd voor de tegemoetkoming in wolvenschade. De waardering van dode en gewonde runderen is afhankelijk van veel factoren. In dit document worden die factoren toegelicht. Het doel hiervan is om te komen tot zorgvuldige, eenduidige besluitvorming bij het verlenen van tegemoetkomingen.

In de [Richtlijn taxatie bij wolvenschade aan landbouwhuisdieren](#) staat welke kosten in aanmerking komen voor een tegemoetkoming. Bij een gedood rund bestaat de tegemoetkoming uit de waarde van het rund, de kosten voor de afvoer van het kadaver en eventuele dierenartskosten. Bij gewonde runderen wordt tegemoetgekomen in de kosten voor de dierenarts, tot maximaal de waarde van het rund. Daarvoor kan het nodig zijn om de waarde van het rund te bepalen aan de hand van onderstaande stappen.

Voor het bepalen van de waarde van het rund, verzamelt de taxateur eerst gegevens over het dier. Denk daarbij aan ras, geslacht en leeftijd. Daarna wordt het gebruiksdoel van het rund vastgesteld. De waarde van het rund wordt vervolgens bepaald door de basisprijzen in combinatie met eventuele bijzonderheden van het rund. De basisprijzen en correctieprijzen staan in de [Tabel normwaarden \(prijzen\) van runderen bij wolvenschade](#). Ook een eventuele waardevermindering van een rund dat verwond is door een wolf, wordt in kaart gebracht door de taxateur.

Het waarderen van een rund is geen eenvoudige taak en vereist vakkennis over de rundveehouderij. Daarom kan in bepaalde gevallen een tweede taxateur worden ingeschakeld voor de waardebeoordeling.

BIJ12 heeft Agrotax Expertise en Taxatiebureau Heidehuizen om advies gevraagd over de waardebeoordeling. De methode van de waardebeoordeling is besproken met verschillende sectorpartijen:

- LTO-vakgroep Melkveehouderij;
- LTO-vakgroep Vleesveehouderij;
- Vee&Logistiek Nederland;
- Attema Footprint.

2. Verzamelen van gegevens over het rund

Voor het bepalen van de waarde van het rund, worden diverse gegevens verzameld. Die gegevens worden zoveel mogelijk verzameld bij het rund en op basis van het UBN en levensnummer. Gegevens die niet zijn af te lezen aan het rund zelf, worden later toegevoegd aan het formulier.

UBN

Het UBN, uniek bedrijfsnummer, is een uniek nummer voor iedere locatie (adres) met runderen. Runderen worden in Nederland gehouden binnen de wettelijke kaders van de Wet dieren en het Besluit houders van dieren. De identiteit en registratie van runderen is

vastgelegd in Europese wetgeving. Iedere rundveehouder heeft minimaal één UBN nodig.

Levensnummer

Elk Nederlands rund heeft een uniek levensnummer. Het levensnummer bestaat uit twee letters en negen of tien cijfers. De letters staan voor het land van geboorte: NL voor Nederland, DE voor Duitsland, BE voor België et cetera. De cijfers vormen het eigenlijke levensnummer. Koeien die geboren zijn in Nederland, hebben een negencijferig nummer. Sommige andere landen gebruiken tien cijfers.

Gegevens die worden verzameld en meegenomen bij de waardebeoordeling:

- 1. Type bedrijf**
Bij de taxatie speelt het type bedrijf een rol. In VeeOnline wordt gekeken of er bijvoorbeeld sprake is van gangbare bedrijfsvoering, biologische bedrijfsvoering of hobbymatige dierhouderij.
- 2. Dierziekestatus**
Aanwezige dierziekten worden opgezocht in VeeOnline aan de hand van het UBN. Voorbeelden van dierziekten bij runderen zijn leptospirose, infectieuze bovine rhinotracheïtis, bovine virus diarree, salmonella-infecties, paratuberculose en neospora-infecties. Dieren uit veestapels waarin ziektes voorkomen, kunnen een lagere waarde hebben dan dieren uit veestapels waarin geen ziektes voorkomen.
- 3. Geboortedatum**
De geboortedatum van het rund volgt uit het levensnummer en de Identificatie & Registratie-database van de Rijksdienst van Ondernemend Nederland (RVO).
- 4. Geslacht**
Het geslacht van het rund volgt ook uit de Identificatie & Registratie-database.
- 5. Castratie**
Stieren kunnen gecastreerd zijn.
- 6. Gewicht**
De taxateur schat het lichaamsgewicht van het rund.
- 7. Ras**
Runderen kunnen geregistreerd zijn bij een stamboekorganisatie. Hieruit volgt het ras van het rund. Met het ras is ook het rastype bekend. Daarbij worden zeldzame runderrassen en niet-zeldzame runderrassen onderscheiden. Een zeldzaam runderras zorgt voor een verhoging in waardetoekenning. Als een rund niet geregistreerd is bij een stamboekorganisatie, is het per definitie niet stamboekwaardig.
- 8. Productietype**
Voor niet-stamboekwaardige runderen is het productietype onderdeel van de taxatie. Het productietype geeft aan waarvoor een rund gehouden wordt. Er zijn drie productietypen: melk-typisch rund, vlees-typisch rund en primitief-typisch rund. Binnen de categorie vlees-typisch wordt onderscheid gemaakt in normaal-vlees-typisch en dikbil-vlees-typisch.
- 9. Fokwaarde**
Stamboekgeregistreerde runderen kunnen binnen een stamboek een onderscheidende fokwaarde hebben ten opzichte van andere stamboekrunderen in de populatie. Dit zorgt voor een verhoging in waardetoekenning.
- 10. Exterieurkeuring**
Het exterieur van stamboekgeregistreerde runderen kan beschreven zijn in een exterieurkeuring. De exterieurkeuring blijkt uit de stamboekgegevens. Voor het exterieur wordt bij de taxatie een bovenbalkbeoordeling ingewogen: onvoldoende (71 t/m 74), voldoende (75 t/m 79), goed (80 t/m 84), zeer goed (85 t/m 89) en excellent (90 en hoger). Bij 85 punten en meer wordt de waardetoekenning verhoogd.

11. Drachtstatus

Vrouwelijke runderen kunnen drachtig zijn. Vanaf 150 dagen dracht is een verhoging van de waardebepaling mogelijk.

12. Melkproductie

Uit de melkproductieregistratie (MPR) blijkt of een rund melk produceert voor menselijke consumptie. De taxateur beoordeelt de lactatiewaarde (LW) van een melkgevend rund. Voor vlees-typisch rund en primitief-typisch rund wordt geen melkproductie geregistreerd.

3. Bepalen van het gebruiksdoel van het rund

Nadat de gegevens over het rund zijn verzameld, wordt het gebruiksdoel bepaald. Dit komt overeen met een taxatiegroep. De taxatiegroepen zijn:

- **Melk-typisch rund:** Blaarkop, Brown Swiss, Fleckvieh, Fries Hollands, Holstein Friesian, Jersey, Maas-Rijn-IJssel, Montbeliard;
- **Vlees-typisch rund:** Aberdeen Angus, Belgisch Blauw, Blonde d'Aquitaine, Brandrood, Charolais, Dexter, Galloway, Hereford, Limousin, Lakenvelder, Maine Anjou, Marchigiana, Piemontese, Verbeterd Roodbont, Wagyu;
- **Primitief-typisch rund:** alle overige runderrassen (die weinig voorkomen in Nederland).

Per taxatiegroep zijn basisprijzen vastgesteld. Zie de [Tabel normwaarden \(prijzen\) van runderen bij wolvenschade](#). De basisprijs is aan verandering onderhevig en wordt daarom periodiek herijkt.

4. Bepalen van de waarde van het rund

Afhankelijk van de gegevens en bijzonderheden over het rund, worden er correcties doorgevoerd op de basisprijs zoals vermeld onder het kopje Toeslagen/kortingen onder de [Tabel normwaarden \(prijzen\) van runderen bij wolvenschade](#). Daarmee kan de waarde van het rund naar boven of beneden worden bijgesteld.

5. Kosten voor dierenarts en/of afvoer kadaver

Afvoerkosten van het kadaver van een door een wolf gedood rund, komen in aanmerking voor een tegemoetkoming (zie punt 5C van de [Richtlijn taxatie bij wolvenschade aan landbouwhuisdieren](#)).

Dierenartskosten worden vergoed tot maximaal de taxatiewaarde van het dier (zie punt 5A van de [Richtlijn taxatie bij wolvenschade aan landbouwhuisdieren](#)). Runderen die zijn verwond door een wolf, kunnen bijvoorbeeld schrammen, krabsporen, bijtonden of amputatiewonden hebben. Een dierenarts stelt de verwondingen vast en behandelt het rund. Het kan ook zijn dat in eerste of in tweede instantie tot euthanasie wordt besloten.

Als een gewond rund aanwijsbare problemen heeft naar aanleiding van de wolvenaantal, bijvoorbeeld in de vorm van abortus, kan hier onderzoek naar worden gedaan (zie punt 5B van de [Richtlijn taxatie bij wolvenschade aan landbouwhuisdieren](#)).